

Nieuwsbrief 2

Landschapsdialoog Lieshoutse Heide

stimuleringsfonds
creatieve industrie

OOG VOOR SCHOONHEID
landschapsarchitectuur

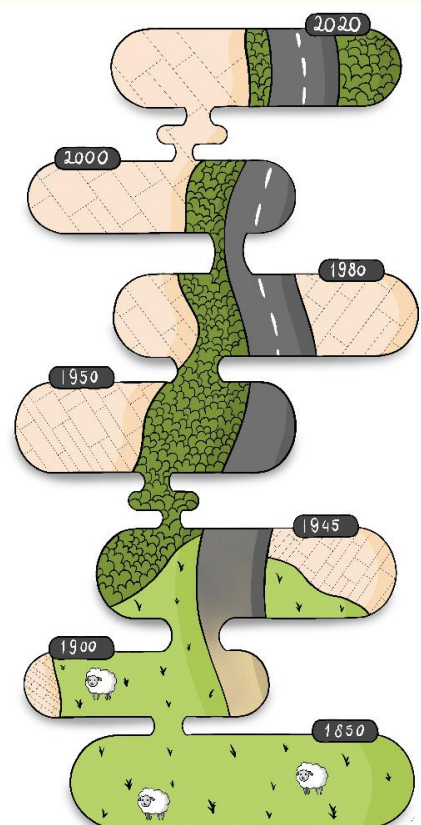
In de omgevingsdialoog over de 'Lieshoutse Heide' bespreken inwoners en andere gebruikers van het gebied in vijf avonden hoe ze hun omgeving zien, nu en in de toekomst. Samen tekenen we een toekomstbeeld waarin de wensen van de buurt centraal staan. Als onderdeel daarvan verkennen we of daarin een plaats is voor grootschalige duurzame energie, zoals zonneparken of windmolens. En zo ja, welke spelregels daarvoor dan moeten gelden.

Tweede bijeenkomst

Op 4 oktober was de tweede bijeenkomst, er waren ongeveer 25 mensen waaronder een aantal nieuwe deelnemers. We hebben het gehad over de geschiedenis van het gebied en hoe landschap verandert door de tijd heen. Daarna ging het over wat mensen vinden van die veranderingen en van grootschalige energie en hoe ze de toekomst zien. Tenslotte is besproken welke informatie mensen willen hebben voor de volgende sessie. We hebben ook teruggekeken op de eerste bijeenkomst: mensen vonden het een goede discussie en nieuwsbrief, maar er wordt benadrukt dat de positieve kwaliteiten van het landschap veel belangrijker en groter zijn dan de verbeterpunten. Ook in de tweede avond kwam dat vooral terug: het gebied heeft veel kwaliteiten en daar moeten we zuinig op zijn!

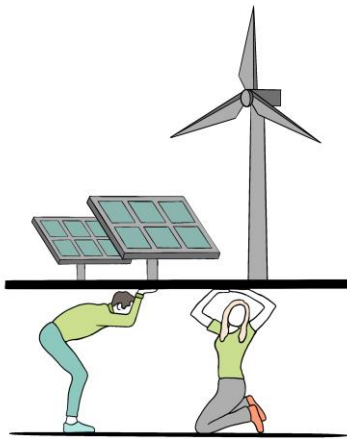
Geschiedenis van het gebied

Met verschillende kaarten van het gebied bekijken we de geschiedenis. De kaarten zijn ook te zien via www.topotijdreis.nl. We zien de eerste ontginningen beginnen: de hei maakt plaats voor bossen en landbouw op bolle akkers. De bossen voorkomen zandverstuivingen, en het hout wordt gebruikt in de mijnbouw. De percelen, boerderijen en schuren worden steeds groter, net als de wegen. Toch vindt echte verstedelijking of industrialisatie nooit plaats: het gebied blijft landelijk, de snelweg komt er nooit, ondanks de piketpaaltjes in sommige achtertuinen. De buurtbewoners herkennen de kaarten en vullen aan: sommige ontwikkelingen waren al eerder dan ze op de kaart kwamen. Veel mensen wonen al generaties lang in het gebied, kennen alle verhalen, en hebben een deel van de ontwikkelingen meegemaakt. Ondanks dat het een relatief 'jong' gebied is, ligt hier voor veel bewoners een waardevolle geschiedenis.

Vooruit kijken naar de toekomst

Als we het hebben over de toekomst, komen zowel wensen als zorgen op tafel. Mensen hebben het liefst dat hun omgeving, die ze zo waarderen, zo veel mogelijk gelijk blijft. Tegelijk zijn daar ook zorgen over. De toekomst van boerenbedrijven, en daarmee de voedselzekerheid en aanwezigheid van graslanden in het landschap, staan bijvoorbeeld onder druk. Strengere en onvoorspelbare regels en politieke besluiten maken het steeds moeilijker, en opvolging is onzeker. Boeren moeten wel een plek blijven vinden in dit gebied, maar weten niet wat de toekomst brengt.

“hoeveel zin heeft het wat wij vinden? Wordt er niet toch uiteindelijk over ons beslist?”

Wenselijke en onwenselijke veranderingen

De veranderingen door de tijd heen zijn een keuze geweest van de mensen zelf, het zijn ontwikkelingen die tot nu toe vooral op de agrarische sector waren gericht. Ook nu zien we nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld toeristische functies op een erf of biologisch boeren. Dit soort ontwikkelingen houd je niet tegen, dat hoeft ook niet. Het wordt pas onwenselijk als ontwikkelingen van buitenaf worden opgelegd, zoals windmolens of zonneparken. Dit zijn geen agrarische maar economische ontwikkelingen, die van buitenaf komen. Dat is onwenselijk: er mag best iets veranderen, maar dat zou dan vanuit de mensen uit het gebied zelf moeten komen en het moet een eigen keuze zijn, niet van de overheid komen of van grondeigenaren die geen binding hebben met het gebied. En zelfs al zou een initiatief voor zon of wind vanuit de inwoners zelf komen, dan is het natuurlijk nog maar de vraag of het wenselijk is: dit is een van de onderwerpen van de volgende bijeenkomst.

Veel vragen voor de volgende keer

Het laatste deel van de avond zijn er heel veel vragen gesteld. Er is behoefte aan voorlichting, we gaan dat in de volgende bijeenkomst doen. Het gaat dan over:

- Meer informatie over de **energieopgave**: hoeveel verbruiken we, hoeveel moet je dan opwekken? Hoe zit het met het elektriciteitsnet?
- Informatie over verschillende typen projecten. Welke **technologieën** zijn mogelijk? Hoe zien die eruit? Kunnen we voorbeelden zien en technologieën met elkaar vergelijken?
- Informatie over **windmolens**: wat is de mogelijke hoogte? Hoe zit het met slagschaduw? En geluids-overlast? Wat is de opbrengst (en voor wie)? Wat zijn de belemmeringen voor plaatsing?
- **RES**: wat is de stand van zaken? (tip: alle stukken, inclusief filmpje en samenvatting, staan op www.energieregionre.nl)

Volgende bijeenkomst

Op **maandag 18 oktober** komen we weer bij elkaar, om **19:30 bij In de Hei**. Denk aan uw QR-code!